

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Ilmoituksen numero : 2024/0351/LV (Latvia)

Luonnos laiksi alkoholijuomien käsittelyä koskevan lain muuttamisesta

Saapumispäivä : 01/07/2024

Odotusajan päättyminen : 02/10/2024 (02/01/2025) (closed)

Message

Viesti 001

Komission tiedonanto - TRIS/(2024) 1700

Direktiivi (EU) 2015/1535

Ilmoitus: 2024/0351/LV

Jäsenvaltion ilmoitus luonnostekstistä

Notification – Notificación – Notifizierung – Нотификация – Oznámení – Notifikation – Γνωστοποίηση – Notificación – Teavitamine – Ilmoitus – Obavijest – Bejelentés – Notifica – Pranešimas – Paziņojums – Notifika – Kennisgeving – Zawiadomienie – Notificação – Notificare – Oznámenie – Obvestilo – Anmälan – Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - Не се предвижда период на прекъсване - Nezaahuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéset - Non fa decorrere la mora - Atidējimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħ il-perijodi ta' dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20241700.FI

1. MSG 001 IND 2024 0351 LV FI 01-07-2024 LV NOTIF

2. Latvia

3A. Ekonomikas ministrija

3B. Veselības ministrija, tālrunis: +371 67717480, e-pasts: vm@vm.gov.lv (elena.zviedre@vm.gov.lv)

4. 2024/0351/LV - C51A - Juomat

5. Luonnos laiksi alkoholijuomien käsittelyä koskevan lain muuttamisesta

6. Alkoholit, alkoholikauppa

7.

Asetus (EY) N:o 1924/2006 elintarvikkeita koskevasta ravitsemus- ja terveystähteistä: 23 §

Asetuksessa (EY) N:o 1924/2006 edellytetään, että suurimmassa osassa valmiiksi pakattuja elintarvikkeita on

ilmoitettava ravinto- ja energiasisältö. Asetuksen (EY) N:o 1169/2011 41 artiklan mukaisia pakollisia tietoja

ravintoarvosta, mukaan lukien energiasisältö, ei kuitenkaan sovelleta alkoholijuomiin, joiden alkoholipitoisuus on yli 1,2

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

tilavuusprosenttia, ja jäsenvaltiot voivat itse vapaasti soveltaa alkoholijuomiin ainesosaluetteloja koskevaa kansallista lainsäädäntöä.

8. Lakiluonnoksen vaatimukset, jotka saatetaan yhdenmukaisiksi Euroopan komission kanssa:

- sisällytetään alkoholijuomien merkintöihin kuvamerkkien muodossa olevat tiedot, joiden tarkoituksena on kannustaa kansalaisia olemaan käyttämättä alkoholia raskauden aikana ja ajamisen aikana,
- sisällytetään alkoholijuomien merkintöihin tietoja ainesosista, ravintoarvosta, myös energiasisällöstä, jotta kuluttajat saisivat tietoa elintarvikkeesta,
- verkkosivustolta tai mobiilisovelluksesta ostetut alkoholijuomat voidaan toimittaa ostajalle aikaisintaan kuuden tunnin kuluttua tilauksesta.

Lakiesitykseen sisältyvät lisävaatimukset:

- Vaaditaan, että vähittäismyyntipisteissä annetaan tietoja, jossa varoitetaan, että alaikäiset eivät saa käyttää alkoholijuomia ja että niiden käytöllä on kielteinen vaikutus terveyteen.
- Kielletään alkoholijuomien tarjoaminen maksutta pelikeskuksissa ja kasinoissa ja kielletään niiden myynti, käyttö ja vieminen peliautomaateille, pelipisteille ja muille rahapelivälineille.
- Rajoitetaan alkoholin myyntiaikaa (maanantaista lauantaihin kello 10.00–20.00; sunnuntaisin kello 10.00–18.00).
- Kielletään sellaisten alkoholijuomien kaupan pitäminen, jotka sisältävät yli 22 prosenttia alkoholia ja joiden tilavuus on enintään 0,2 litraa ja jotka on pakattu muovipakkauksiin (PET).
- Kielletään alkoholijuomien hintojen ja alennusten mainonta painetuissa tiedotusvälineissä, painetuissa materiaaleissa, elokuvateattereissa ja internetissä.
- Kielletään myyninedistämiset (alennukset ynnä muut), mukaan lukien ”kaksi yhden hinnalla” tai ”osta enemmän alkoholijuomia alhaisempaan hintaan” jne., ja kielletään alkoholijuomien alennuksella ostamisen edistäminen osana kanta-asiakasjärjestelmää.

9. Lakiesityksen tarkoituksena on suojella kansanterveyden, erityisesti lasten ja nuorten, etuja ottamalla käyttöön näyttöön perustuvia monitahoisia toimenpiteitä, joilla paitsi rajoitetaan alkoholijuomien mainontaa ja saatavuutta myös varmistetaan yleinen tietoisuus alkoholinkäytön terveysvaikutuksista. Lakiluonnokseen sisältyvillä vaatimuksilla pyritään vähentämään rekisteröidyn absoluuttisen alkoholin kulutusta litroina 15-vuotiailta ja sitä vanhemmilta, vähentämään riskikäyttäjien osuutta kuluvan vuoden aikana sekä vähentämään alkoholiin liittyviä pitkäaikaissairauksia ja alkoholin käytöstä johtuvaa kuolleisuutta (esim. maksakirroosi, liikenneonnettomuudet, hukkumiset, loukkaantumiset, itsemurhat). OECD:n raportin ”Health at a glance 2023” mukaan Latvian kirjattu alkoholinkulutus on suurinta sekä Euroopan unionin että Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) maista (12,1 litraa asukasta kohti), pois lukien matkailijoiden kulutus [<https://www.oecd.org/health/health-at-a-glance/>]. Myös Latvian työikäisen väestön alttius riskikäyttöön on suhteellisen korkea (40 prosenttia) [Tautien ehkäisy- ja valvontakeskus. Tutkimus Latvian kansalaisten terveystäytymisestä. (Käyttäneet kuusi alkoholiannosta yhdellä juomakerralla):

http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/Latvijas_iedziv_veselibu_ietekmejosu_paradumu_petijums_2018_Zinojums.pdf] ja Maailman terveysjärjestön (WHO) Euroopan alueen keskiarvon yläpuolella (30,4 %). Samaan aikaan alkoholinkäytöstä aiheutuu Latviassa merkittäviä rahallisia kustannuksia, joiden arvioidaan Latviassa vuonna 2023 tehdyssä tutkimuksessa olevan 1,3–1,8 prosenttia suhteessa BKT:hen

[<https://esparveselibu.lv/sites/default/files/2023-10/Gala%20ziņojums.pdf>], mikä on noin kaksinkertaisesti alkoholin valmiste- ja veroihin verrattuna.

Latviasta saatavilla olevien tilastotietojen perusteella on pantava täytäntöön kattava politiikka ja kehitettävä sääntelykehys, jolla rajoitetaan alkoholijuomien mainontaa ja markkinointia, rajoitetaan alkoholin fyysistä saatavuutta ja annetaan kuluttajille lisätietoja sen koostumuksesta ja haitallisuudesta.

Lisäämällä merkintöjä Latviassa valmistettuihin ja muista maista tuotuihin alkoholijuomiin annettaisiin kuluttajille oikeus tietää alkoholijuomien ravintoarvo, energiasisältö ja tuoteainekset. Näin toimittaisiin samaan tapaan kuin viinien ja elintarvikkeiden osalta Euroopan unionissa. Näin kuluttajat voisivat tehdä tietoon perustuvia valintoja siitä, mitä juomia he käyttävät ja missä määrin, ja varoitettaisiin tiettyjä väestöryhmiä, joiden terveydelle alkoholijuomien käyttö on erityisen vaarallista. Tällaisia ja vastaavia vaatimuksia on jo otettu käyttöön muissa EU:n jäsenvaltioissa.

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Pienissä alkoholijuomien panimoissa valmistettuihin juomiin sovelletaan ainoastaan kuvan muodossa olevien varoitusmerkkien esittämistä. Odotettavissa oleva siirtymäkausi on noin kolme vuotta. Vaatimus tulisi voimaan 1. tammikuuta 2028. Ennen kyseistä päivämäärää valmistettuja juomia voidaan jakaa varastojen loppumiseen tai valmistajan määrittämään viimeiseen käyttöpäivään saakka.

Vaikka alun perin suunniteltiin, että osana EU:n syöväntorjuntasuunnitelmaa Euroopan komissio tarkastelee uudelleen alkoholijuomien yhteisten merkintävaatimusten kehittämistä vuosina 2022 ja 2023, tällaista lainsäädäntöä ei ole vielä aloitettu, ja Latviassa on jäsenvaltiona oikeus laatia itsenäisiä säännöksiä EU:n lainsäädännön nojalla.

Verkkosivustolta tai mobiilisovelluksesta ostettujen alkoholijuomien toimittaminen ostajalle aikaisintaan kuusi tuntia tilauksen jälkeen heikentäisi alkoholijuomien fyysistä saatavuutta ja alkoholin impulsiivista ostamista. Tästä vaatimuksesta olisi keskusteltava Euroopan komission kanssa, koska se saattaa vaikuttaa Latvian naapurimaiden kauppiaiden organisaatioprosesseihin. Näissä maissa verkkosivustolta tai mobiilisovelluksesta ostettuja alkoholijuomia saatetaan voida toimittaa kuuden tunnin sisällä.

Alkoholin kulutuksen ja sen seurausten vähentämistä koskevien WHO:n suositusten mukaan alkoholijuomien saatavuuden rajoittaminen on yksi suositettavista toimista alkoholinkäytön ja sen seurausten vähentämiseksi tehokkaammin. Alkoholin ostamisen rajoittaminen on yksi keino vähentää alkoholin suurta kulutusta väestön keskuudessa. Samaan aikaan WHO:n Euroopan alkoholia koskevassa toimintasuunnitelmassa 2022–2025 [WHO Europe region, 2022, European Framework for action on alcohol

2022–2025https://www.drugsandalcohol.ie/37045/13/WHO_72nd_meeting_Framework_on_Alcohol-220604.pdf] korostetaan tarvetta keskittyä strategioihin alkoholijuomien saatavuuden rajoittamiseksi, kun otetaan huomioon alkoholijuomien etämyynnin nopea kehitys jäsenvaltioissa.

Latviassa kiellettiin vuoteen 2020 asti alkoholijuomien myynti etäsopimuksen perusteella, mutta covid-19-pandemian aikana se oli sallittua, jotta saatiin vähennettyä ihmisten kokoontumisia vähittäismyymälöissä. Tämä saattoi alkoholin paremmin yleisön saataville. Latviassa huumausaineisiin erikoistuneet lääkärit ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että alkoholin myynti internetissä on lisännyt merkittävästi alkoholijuomien saatavuutta, mikä on johtanut erityisesti alkoholin riskikäyttöön. Lisäksi on huomattava, että covid-19-pandemian vaikutusta alkoholinkulutukseen koskevassa eurooppalaisessa tutkimuksessa todettiin, että Latvia oli ainoa tutkimukseen kuuluvista 18 maasta, jossa alkoholin kulutus lisääntyi covid-19-pandemian aikana. Alkoholinkäyttö lisääntyi erityisesti niiden ihmisten keskuudessa, joilla oli alkoholiin liittyviä ongelmia jo ennen pandemiaa [Kilian C., Neufeld M., Manthey J., ym. (2022) Itse ilmoitetut muutokset alkoholin ja tupakan käytössä covid-19-pandemian aikana: WHO:n Euroopan alueen itäosan tulokset]. Vaikka Latviassa ei ole tehty tutkimuksia tiettyjen lainsäädäntömuutosten vaikutuksista alkoholinkulutukseen, muissa maissa on tehty viime vuosina tällaisia tutkimuksia, mukaan lukien tutkimuksia alkoholijuomien etämyynnin vaikutuksista ihmisten juomatottumuksiin. Tutkimukset osoittavat, että alkoholin ostamiseen internetin kautta covid-19-pandemian aikana liittyi alkoholin kulutuksen lisääntyminen ja siihen liittyvät riskit [HUCKLE, T., Parker, K., Romeo, J.S., & Casswell, S. (2021). Alkoholin toimittamiseen verkkokaupasta liittyi lisääntynyt juominen Uuden-Seelannin ensimmäisten covid-19-pandemiaa koskevien rajoitusten aikana. Huumausaineita ja alkoholia koskeva katsaus, 40(5), 826–834. Muut arvioinnit [Duthie, C., Pocock, T., Curl, A., ym. (2023). Elintarvikkeiden ja alkoholin verkosta tilattavat jakelupalvelut: Kansanterveyteen kohdistuvien vaikutusten kartoitus. SSM-Population Health, 101349] viittaavat myös siihen, että alkoholin myynti internetissä voisi lisätä alkoholin liikakulutusta ja siihen liittyviä riskejä.

Vaatimukseen sovelletaan siirtymäkautta, ja voimaantulopäivä on 1. kesäkuuta 2025.

10. Viittaukset perustekstiin:

11. Ei

12.

13. Ei

14. Ei

15. Kyllä

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

16.

TBT-näkökohta:

Luonnos on tekninen määräys tai vaatimustenmukaisuuden arviointi
Luonnoksella on merkittävä vaikutus kansainväliseen kauppaan

SPS-näkökohta: Ei

Euroopan komissio

Yhteysviranomainen direktiivin (EU) 2015/1535

Sähköposti: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu